

अथ ते कथयिष्यामि उत्तमं मन्त्रमेव च ॥”
ॐ अस्य आदित्यहृदयस्तोत्रमन्त्रस्य । श्रीकृष्ण
ऋषिः श्रीसूर्यात्मा त्रिभुवनेश्वरो देवता ।
अनुष्टुप् छन्दः । हरितहरयथं दिवाकरं
ष्टुष्टिरिति बीजम् । ॐ नमो भगवते जित-
वैश्वानरजातवेदसे इति शक्तिः । ॐ नमो
भगवते आदित्याय नम इति कौलिकम् ॥
ॐ अग्निगर्भदेवता इति मन्त्रः ॥ ॐ नमो
भगवते तुभ्यमादित्याय नमो नमः । श्रीसूर्य-
नारायणप्रौढ्यर्थं जपे विनियोगः । अथ न्यासः ।
ॐ क्रां भङ्गुष्ठाभ्यां नमः । ॐ क्रीं तर्जनीभ्यां
नमः । ॐ कूं मध्यमाभ्यां नमः । ॐ क्रीं अना-
मिकाभ्यां नमः । ॐ क्रीं कनिष्ठिकाभ्यां नमः ।
ॐ कः करतलकरपृष्ठाभ्यां नमः । ॐ क्रां
हृदयाय नमः । ॐ क्रीं शिरसे स्वाहा । ॐ कूं
शिखायै वषट् । ॐ कूं कवचाय हुम् । ॐ क्रीं
नेत्रत्रयाय वीषट् । ॐ कः अस्त्राय फट् ।
ॐ क्रां क्रीं कूं कूं क्रीं कः । इति दिग्बन्धः ॥
अथ ध्यानम् ।

“भास्वद्रत्नाब्जमौलिं स्फुरदधररुचा रञ्जितं
चारुकेयं
भास्वन्तं दिव्यतेजः कारकमलयुतं स्वर्णवर्ण-
प्रभाभिः ।
विश्वकाःशिवकाशप्रहपतिशिखरे भाति
यस्योदयाद्री
सर्वानन्दप्रदाता हरिहरनमितः पातु मां
विश्वचक्षुः ॥

पूर्वमष्टदलं पद्मं प्रणवादिप्रतिष्ठितम् ।
सायाबीजं दलाष्टाये यन्मसुद्धारयेदिति ॥
आदित्यं भास्करं भानुं रविं सूर्यं दिवाकरम् ।
मार्त्तण्डं तपनं चेति दलेष्वष्टसु योजयेत् ॥
दीप्ता सूक्ष्मा जया भद्रा विभूर्तिर्विमला तथा ।
अमोघा विद्युता चेति मध्ये शोः सर्वतोमुखी ॥
सर्वज्ञः सर्वगर्भैव सर्वकारणदेवता ।
सर्वेशं सर्वहृदयं नमामि सर्वसाक्षिणम् ॥
सर्वात्मा सर्वकर्ता च सृष्टिजीवनपालकः ।
हितः स्वर्गापवर्गश्च भास्करेश नमोऽस्तु ते ॥”
इति प्रार्थना ॥

“नमो नमस्तेऽस्तु सदा विभावसो
सर्वात्मने सप्तहाय भानवे ।
अनन्तशक्तिमणिभूषणेन
ददस्व भुक्तिं मम सुक्तिमव्ययाम् ॥
अर्केणु सूक्तिं विन्यस्य ललाटे तु रविं न्यसेत् ।
विन्यसेन्नैचयोः सूर्यं कर्णयोश्च दिवाकरम् ॥
नासिकायां न्यसेद्भानुं मुखे वै भास्करं न्यसेत् ।
पर्जन्यमोष्ठयोश्चैव तीक्ष्णं जिह्वान्तरं न्यसेत् ॥
सुवर्णरेतसं कण्ठे स्कन्धयोस्त्रिगुणतैजसम् ।
बाह्वोस्तु पूषणश्चैव मित्रं वै पृष्ठतो न्यसेत् ॥
वह्णं दक्षिणे हस्ते त्वष्टारं वामतः करे ।
हस्तावुष्णकरः पातु हृदयं पातु भानुमान् ॥
उदरं तु यमं विन्द्यादादित्यं नाभिमण्डले ।
कक्ष्यां तु विन्यसेहंसं रुद्रमूर्ध्वोस्तु विन्यसेत् ॥

जान्त्वोस्तु गोपतिं न्यस्य सवितारन्तु जङ्घयोः ।
पादयोश्च विवस्वन्तं गुल्फयोश्च दिवाकरम् ॥
बाह्वतस्तु तमोर्ध्वसं भगमभ्यन्तरे न्यसेत् ।
सर्वाङ्गेषु सहस्रांशु दिग्विदित्तु भगं न्यसेत् ॥”
इति दिग्बन्धः ॥
“एष आदित्यविन्यासो देवानामपि दुर्लभः ।
इमं भक्त्या न्यसेत् पार्थ सयाति परमां गतिम्
कामक्रोधकृतात् पापात् सुच्यते नात्र संशयः ।
सर्पादपि भयं नैव संग्रामेषु पथिष्वपि ॥
रिपुसंघट्टकालेषु तथा चौरसमागमे ।
त्रिसन्ध्यं जपतो न्यासं महापातकनाशनम् ॥
विस्फोटकसमुत्पन्नं तीव्रज्वरसमुद्भवम् ।
शिरोरोगं नेत्ररोगं सर्वव्याधिविनाशनम् ॥
कुष्ठव्याधिस्तथा दद्रुरोगाश्च विविधाश्च ये ।
जपमानस्य नश्यन्ति शृणु भक्त्या तदर्जुन ॥
आदित्यो मन्त्रसंयुक्त आदित्यो भुवनेश्वरः ॥
आदित्यान्नापरो देवो ह्यादित्यः परमेश्वरः ॥
आदित्यमन्त्रेणैव ब्रह्मा शिव आदित्यमन्त्रेणैव ।
यदादित्यमयं तेजो मम तेजस्तदर्जुन ॥
आदित्यं मन्त्रसंयुक्तमादित्यं भुवनेश्वरम् ।
आदित्यं ये प्रपश्यन्ति मां पश्यन्ति न संशयः ॥
त्रिसन्ध्यमन्त्रेणैव सूर्यं स्मरेद्भक्त्या तु यो नरः
न स पश्यति दारिद्र्यं जन्मजन्मनि चार्जुन ॥
एतत्ते कथितं पार्थ आदित्यहृदयं मया ॥
शृणुन्मुक्ता च पापेभ्यः सूर्यलोके महीयते ।
ॐ नमो भगवते तुभ्यमादित्याय नमो नमः ।
आदित्यः सवित् सूर्यः खगः पुषा गभस्तिमान्
सुवर्णः स्फटिको भानुः स्फुरितो विश्वतापनः ।
रविर्विश्वो महातेजाः सुवर्णः सुप्रबोधकः ॥
हिरण्यगर्भस्त्रिशिरास्तपनो भास्करो रविः ।
मार्त्तण्डो गोपतिः श्रीमान् कृतज्ञश्च प्रतापवान्
तमिस्रहा भगो हंसो नासत्यश्च तमोनुदः ।
शुद्धो विरोचनः केशो सहस्रांशुर्महाप्रभुः ॥
विवस्वान् पूषणो न्युत्तमिहरो जामदग्न्यजित्
धर्मरश्मिः पतङ्गश्च शरण्योऽमितवहा तपः ॥
दुर्विघ्नो यगतिः शूरस्तेजो राशिर्भूहायशाः ।
शम्भुश्चित्राङ्गदः सौम्यो हव्यकव्यप्रदायकः ॥
अंशुमानुत्तमो देव ऋग्यजुः साम एव च ।
हरिदशस्तमोदारः सप्तर्षिर्भरोचिमान् ॥
अग्निगर्भोऽदितेः पुत्रः शम्भुस्त्रिमिरनाशनः ।
पूषा विश्वेश्वरो मित्रः सुवर्णः सुप्रतापवान् ॥
आतप्यो मण्डली भास्वान् तपनः सर्वतापनः ।
कृतविश्वो महातेजाः सर्वरत्नमयोद्भवः ॥
अचरश्च चरश्चैव प्रभाकरविभाकरौ ।
चन्द्रशन्द्राङ्गदः सौम्यो हव्यकव्यप्रदायकः ॥
अङ्गारकोऽङ्गदोऽगस्ती रत्नाङ्गश्चाङ्गवर्धनः ।
बुद्धो बुहासुनो बुद्धिर्बुहात्मा बुद्धिवर्धनः ॥
बृहद्भानुर्बृहद्भानो बृहद्भाना बृहस्पतिः ।
शक्तस्वः शक्तेरतास्वः शक्ताङ्गः शक्तभूषणः ॥
शनिमान् शनिरूपस्वः शनैर्गच्छसि सर्वदा ।
अनादिरादिरादित्यस्ते जोराशिर्भूहातपाः ॥
अनादिरादिरूपस्तुमादित्यो दिक्पतिव्यंमः ।

भानुमान् भानुरूपस्वः स्वर्भानुर्भानुदीप्तिमान् ॥
धूमकेतुर्धूमकेतुः सर्वकेतुरनुत्तमः ।
तिमिरावरणः शम्भुः स्रष्टा मार्त्तण्ड एव च ॥
नमः पूर्वाय गिरये पश्चिमाय नमो नमः ।
नमोत्तराय गिरये दक्षिणाय नमो नमः ॥
नमो नमः सहस्रांशो ह्यादित्याय नमो नमः ।
नमः पद्मप्रबोधाय नमस्ते दादशात्मने ॥
नमो विश्वप्रबोधाय नमो भ्राजिष्णुजिष्णवे ।
ज्योतिषे च नमस्तुभ्यं ज्ञानार्काय नमो नमः ॥
प्रदीपाय प्रगल्भाय युगान्ताय नमो नमः ।
नमस्ते होष्टपतये पृथिवीपतये नमः ॥
नमोऽङ्गार वषट्कार सर्वयज्ञ नमोऽस्तु ते ।
ऋग्वेदादि यजुर्वेदं सामवेदं नमोऽस्तु ते ॥
नमो हाटकवर्णाय भास्कराय नमो नमः ।
जयाय जयभद्राय हरिदशाय ते नमः ॥
दिव्याय दिव्यरूपाय घहाणां पतये नमः ।
नमस्ते शुचये नित्यं नमः कुरु कुलात्मने ॥
नमस्ते लोकायुजाय भूतानां पतये नमः ।
नमः कैवल्यनाथाय नमस्ते दिव्यचक्षुषे ॥
त्वं ज्योतिस्त्वद्युतिर्ब्रह्मा त्वं विष्णुस्त्वं प्रजापतिः
त्वमेव रुद्रो रुद्रात्मा वायुरग्निस्त्वमेव च ॥
योजनानां सहस्रे हे हे शते हे च योजने ।
एकेन निमिषाहं न क्रममाणं नमोऽस्तु ते ॥
नवयोजनलक्षाणि सहस्रहिस्रताणि च ।
यावद्वटोप्रमाणेन क्रममाणं नमोऽस्तु ते ॥
अद्यतश्च नमस्तुभ्यं पृष्ठतश्च सदा नमः ।
पार्श्वतश्च नमस्तुभ्यं नमस्ते चास्तु सर्वदा ॥
नमः सुरारिहन्त्रे च सोमसूर्याग्निचक्षुषे ।
नमो दिव्याय व्योमाय सर्वतन्त्रमयाय च ॥
नमो वेदान्तवेद्याय सर्वकर्मदासिाक्षिणे ।
नमो हरितवर्णाय सुवर्णाय नमो नमः ॥
परुषो माघमासे तु सूर्यो वै फाल्गुने तथा ।
चैत्रमासे तु वेदाङ्गो भानुर्वंशाखतापनः ॥
व्येष्टमासे तपेदिन्द्र आपादे तपते रविः ॥
गभस्तिः श्रावणे मासि यमो भाद्रपदे तथा ॥
इषे सुवर्णरेताश्च कार्तिन्ने च दिवाकरः ॥
मार्गशोर्षे तपेऽश्विनः षोडशे विष्णुः सनातनः ॥
पुरुषस्वधिके मासे भासाधिक्ये तु कल्पयेत् ॥
इत्येते दादशादित्याः काश्यपियाः प्रकीर्तिताः ॥
उग्ररूपा महात्मानस्तपन्ते विष्णुरूपिणः ।
धर्मार्थकाममोक्षाणां प्रसूटा इतवो नृप ॥
सर्वपापहरश्चैवमादित्यं संप्रपूजयेत् ।
रुक्धा दशधा चैव शतधा च सहस्रधा ॥
तपन्ते विश्वरूपेण सृजन्ति संहरन्ति च ।
एष विष्णुः शिवश्चैव ब्रह्मा चैव प्रजापतिः ॥
महेन्द्रश्चैव कालश्च यमो वरुण एव च ।
नक्षत्रप्रहाराणांमधिपो विश्वतापनः ॥
वायुरग्निर्धनाध्यक्षो भूतकर्ता स्वयं प्रभुः ।
एष देवो हि देवानां सर्वमाध्यायते जगत् ॥
एष कर्ता हि भूतानां संहर्ता रक्षकस्तथा ।
एष लोकानुलोकश्च सप्तदोषाश्च सागराः ॥
एष पातालमण्डलो देवदानवराक्षसाः ।